

**Raport z konsultacji społecznych w sprawie projektu Zarządzenia Prezydenta Miasta Sosnowca dotyczącego realizacji Budżetu Obywatelskiego w ramach jego XIII edycji.**

Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153, 1436 z t.j. oraz Uchwały Nr 121/V/2019 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 lutego 2019r. w/s zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Sosnowca (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2019r. poz. 1895 z późn. zm.).

I. Przedmiot konsultacji.

Przedmiotem konsultacji był projekt Zarządzenia Prezydenta Miasta Sosnowca dotyczącego realizacji Budżetu Obywatelskiego w ramach jego XIII edycji.

II. Podmioty uprawnione do udziału w konsultacjach.

Podmiotem uprawnionym do udziału w konsultacjach byli wszyscy mieszkańcy Sosnowca.

III. Termin konsultacji.

Konsultacje przeprowadzono w terminie od 04.03.2026r. do 17.03.2026r.

IV. Forma i tryb konsultacji.

- składania opinii i uwag za pomocą platformy internetowej [www.konsultacje.sosnowiec.pl](http://www.konsultacje.sosnowiec.pl)
- składania opinii i uwag za pomocą poczty elektronicznej na adres mailowy [konsultacje@um.sosnowiec.pl](mailto:konsultacje@um.sosnowiec.pl)
- składania opinii i uwag w formie pisemnej do skrzynek usytuowanych w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu przy al. Zwycięstwa 20

V. Uwagi do konsultacji mogły być zgłaszane:

- na platformie konsultacji społecznych [www.konsultacje.sosnowiec.pl](http://www.konsultacje.sosnowiec.pl)
- drogą elektroniczną na adres: [konsultacje@um.sosnowiec.pl](mailto:konsultacje@um.sosnowiec.pl)
- w formie papierowej do skrzynek usytuowanych w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu przy Al. Zwycięstwa 20

VI. Raport z analizy zgłoszonych uwag.

W terminie ogłoszonych konsultacji otrzymano łącznie 13 uwag zgłoszonych za pomocą platformy internetowej [www.konsultacje.sosnowiec.pl](http://www.konsultacje.sosnowiec.pl), wysłanych mailem na adres [konsultacje@um.sosnowiec.pl](mailto:konsultacje@um.sosnowiec.pl) oraz zgłoszonych w wersji papierowej do skrzynki usytuowanej w Urzędzie Miejski przy Al. Zwycięstwa 20.

1. *Po analizie zasad budżetu obywatelskiego proponuję rozważyć kilka zmian. Po pierwsze, wprowadzenie kategorii „Budżet obywatelski w placówce oświatowej” z pulą ok. 1 mln zł (np. poprzez zmniejszenie budżetu ogólnomiejskiego i dzielnicowego o 500 tys. zł). Dzięki temu projekty związane ze szkołami - jak np. chodnik prowadzący do placówki czy miejsce dla dzieci na jej terenie - miałyby realną szansę na realizację.*

**Uwaga odrzucona:** Ustawa o samorządzie gminnym art. 5a, pkt. 6 brzmi: „Środki wydatkowane w ramach budżetu obywatelskiego mogą być dzielone na pule obejmujące całość gminy i jej części lub kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części.” Oznacza to, że wprowadzenie tematycznego podziału jest niezgodne z ww. Ustawą. W przypadku chodnika prowadzącego do szkoły należałoby w pierwszej kolejności sprawdzić strukturę własności terenu na którym się znajduje, ponieważ może nie należeć do szkoły. Jeżeli teren będzie poza zarządem szkoły to wtedy taki projekt może trafić do konkretnego rejonu, a nie ogólnomiejskiego.

2. *Drugą propozycją jest zniesienie wymogu realizacji projektu w jednej lokalizacji, co pozwoliłoby np. na remont chodników w kilku miejscach dzielnicy w ramach jednego projektu.*

**Uwaga przyjęta:** Jednolokalizacyjność została wpisana w zasady na podstawie wyników pierwszej edycji Budżetu Obywatelskiego w ramach której wygrał projekt składający się z siedmiu „podprojektów” w wyniku czego małe projekty nie miały szansy na realizację. Jednakże zgodnie z zapisami zasad Budżetu Obywatelskiego Roz. III, pkt. 5.9, złożony projekt powinien „dotyczyć realizacji projektu tylko w jednej lokalizacji (ewentualna wielolokalizacyjność jest zależna od charakteru inwestycji oraz ingerencji w istniejącą infrastrukturę miejską - pozostaje do oceny przez Zespół Konsultacyjny)”. W ubiegłorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego został złożony projekt dotyczący modernizacji chodników w dzielnicy Pogoń. Z uwagi na powiązaną lokalizację ciągów pieszych, otrzymał pozytywną opinię Zespołu Konsultacyjnego, a w wyniku głosowania trafił do realizacji.

3. *Zapis regulaminu Budżetu Obywatelskiego w zakresie przypisania jednej lokalizacji (zapewne chodziło komuś o 1 działkę ewidencyjną) do zgłoszenia projektu jest nielogiczny. Co w przypadku chodnika na 2 działkach? Co w przypadku zgłoszenia przejść dla pieszych do modernizacji w 2 lokalizacjach w odległości np. 100 m od siebie? A jak dzielnica jest rozległa, a chcemy np. 2 place zabaw to niby dlaczego pozbawiacie nas Państwo zgłoszenia tego w 1 zadaniu? Odpowiedz jest prosta! Chcecie by głosy się rozłożyły, a wtedy wygra projekt, który będzie miał więcej głosów (co znaczy więcej? Czyli ten z dużego blokowiska, a nie z dzielnicy gdzie mamy zabudowę domków jednorodzinnych w zabudowie rozproszonej). Dlatego np. Ostrowy Górnicze, Cieśle czy Maczki winny łączyć swoje projekty (w jedne zadania) by «walczyć» z większymi ośrodkami na zasadzie nierozdrabniania na mniejsze zadania przypisane do jednej lokalizacji. Proszę wziąć to pod uwagę i zlikwidować zapis mówiący że 1 projekt przypisany jest do 1 lokalizacji.*

**Uwaga odrzucona:** W ramach jednolokalizacyjności kluczowe jest to, aby inwestycje realizowane były w tym samym ciągu działek. Jeżeli chodnik czy plac zabaw są zlokalizowane na sąsiadujących się ze sobą działkach to taka inwestycja w ramach Budżetu Obywatelskiego jest możliwa. Zgodnie z zapisami zasad Budżetu Obywatelskiego Roz. III, pkt. 5.9, złożony projekt powinien „dotyczyć realizacji projektu tylko w jednej lokalizacji (ewentualna wielolokalizacyjność jest zależna od charakteru inwestycji oraz ingerencji w istniejącą infrastrukturę miejską - pozostaje do oceny przez Zespół Konsultacyjny)”. Należy przez to rozumieć, iż place zabaw złożone w ramach jednego projektu w kilku miejscach tego samego rejonu będą prawdopodobnie odrzucone z uwagi na swoją wielolokalizacyjność.

Wyniki dwóch ostatnich edycji Budżetu Obywatelskiego pokazują, że nowy podział dał możliwość realizacji dużych projektów o które wnioskowali wcześniej mieszkańcy. Dzięki

takiemu podziałowi mogą być realizowane duże kompleksowe projekty, co nie mogło być możliwe przy podziale miasta na 17 rejonów konsultacyjnych z uwagi na ograniczone środki. Dzięki wprowadzonemu podziałowi Ostrowy Górnicze w tym roku będą miały realizowane zadanie pn. „Rozbrykaniec cz.3 - Ścieżka dla zdrowia” za kwotę 1 mln złotych, co we wcześniejszym podziale środków mogło być tylko możliwe w rejonie ogólnomiejskim. Również w XI edycji Budżetu Obywatelskiego wygrało zadanie z Ostrów Górniczych pn. „Ostrowiecki Rozbrykaniec. Miejsce spotkań, zabaw i integracji w Ostrowach”.

4. *Ponadto wnoszę o możliwość zgłoszenia w ramach Budżetu Obywatelskiego rejonowego zadań w placówkach oświatowych - nie w ogólnomiejskim!!!! Gdzie takie Ostrowy Górnicze liczące około 3 tys. mieszkańców mogą coś wygrać w budżecie ogólnomiejskim? Zastanówcie się Państwo czy to nie jest hipokryzja z Waszej strony? Akurat placówki oświatowe w tej dzielnicy pewnie mają znaczące potrzeby (bo przecież do dzisiaj nie mają utwardzonego nawierzchnią dojazdu, parkingu, zagospodarowania wokół budynków) i pewnie by powalczyły o jakieś środki ...ale ich Państwo spychacie w budżet ogólnomiejski gdzie już na starcie nie mają szans z dużymi ośrodkami z centrum!*

**Uwaga odrzucona:** W pierwszej edycji Budżetu Obywatelskiego większość zwycięskich projektów dotyczyła realizacji na terenach placówek oświatowych. W ramach prowadzonych konsultacji z mieszkańcami otrzymaliśmy wiele głosów, że ich projekty nie mają szans na realizację w starciu z projektami szkolnymi, które naturalnie mogą zaangażować o wiele więcej osób. W kilku kolejnych edycjach Budżetu Obywatelskiego mieliśmy utworzoną strefę edukacji. Było to rozwiązanie, które służyło nam przez kilka kolejnych edycji Budżetu Obywatelskiego. Aktualnie Ustawa o samorządzie gminnym art. 5a, pkt. 6 brzmi: „Środki wydatkowane w ramach budżetu obywatelskiego mogą być dzielone na pule obejmujące całość gminy i jej części lub kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części.” Oznacza to, że wprowadzenie tematycznego podziału (w tym przypadku edukacyjnego) jest niezgodne z ww. Ustawą. Stąd przekierowanie wszystkich projektów dotyczących inwestycji na terenie placówek edukacyjnych do rejonu ogólnomiejskiego.

5. *Po przeanalizowaniu zapisów budżetu, proponuję utworzenie dodatkowego punktu związanego z możliwością oddania głosu w kategorii "Budżet obywatelski w placówce oświatowej". Niestety wszystkie zgłaszane projekty związane ze m.in. ze szkołami wpadają do koszyka ogólnomiejskiego, gdzie praktycznie nie mają szans na rywalizację ze stadionami czy Balatonem. Można by się zdecydować na okrojenie budżetu ogólnomiejskiego jak i dzielnicowego o kwotę 500 tys zł. I w ten sposób wygospodarować 1 mln zł. na tą kategorię. Często mieszkańcy chcieli by mieć zrobiony chodnik do placówki oświatowej czy np. jakieś miejsce dla dzieci zlokalizowane na terenie szkoły, a nie są w stanie wywalczyć tego w ramach budżetu ogólnomiejskiego.*

**Uwaga odrzucona:** odpowiedź zamieszczona powyżej w pkt. 4. Należy podkreślić, iż w ramach XI edycji Budżetu Obywatelskiego zostały zrealizowane trzy zadania zlokalizowane na terenie placówek oświatowych: „Modernizacja boiska szkolnego przy ZSO nr 14”, „Strefa relaksu przy SP 15” oraz „Modernizacja placu zabaw przy PM 31”.

6. *Kolejną propozycją jest aby usunąć zapis związany z ulokowaniem budżetu w ramach jednej lokalizacji. Przykładowo chcąc zrobić w ramach budżetu np. renowację chodnika w kilku*

*miejskach dzielnicy w ramach danej kwoty przeznaczonej na dzielnicę, trzeba by zgłosić kilka budżetów. Niestety w ten sposób prawie nie ma szans na wygranie w głosowaniu, gdyż coraz większa ilość projektów jest zgłaszana na prawie maksymalne kwoty przeznaczone na rejon.*

**Uwaga odrzucona:** W ramach jednolokalizacyjności kluczowe jest to, aby inwestycje realizowane były w tym samym ciągu działek. Jeżeli chodnik jest zlokalizowany na sąsiadujących się ze sobą działkach to taka inwestycja w ramach Budżetu Obywatelskiego jest możliwa. Zgodnie z zapisami zasad Budżetu Obywatelskiego Roz. III, pkt. 5.9, złożony projekt powinien „dotyczyć realizacji projektu tylko w jednej lokalizacji (ewentualna wielolokalizacyjność jest zależna od charakteru inwestycji oraz ingerencji w istniejącą infrastrukturę miejską - pozostaje do oceny przez Zespół Konsultacyjny)”. W ubiegłorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego został złożony projekt dotyczący modernizacji chodników w dzielnicy Pogoń. Z uwagi na powiązaną lokalizację ciągów pieszych, otrzymał pozytywną opinię Zespołu Konsultacyjnego, a w wyniku głosowania trafił do realizacji. Należy podkreślić, że w XIII edycji Budżetu Obywatelskiego każdy z pięciu rejonów będzie dysponował kwotą 1,4 mln zł. Zgodnie z zasadami projekty w rejonach można zgłaszać do wysokości 1 mln zł.

- 7. W tym miejscu chciałbym poruszyć właśnie kwestię rejonów. Czy nie warto było by się zastanowić nad zwiększeniem ilości rejonów w głosowaniu. Przykładowo cała dzielnica Ostrowy Górnicze (nie wspominając kolonii Cieśle czy Maczek) musi rywalizować z dużym blokowiskiem z Kazimierza Górniczego. Oczywiście jest to możliwe aby wygrać, jednak wydaje mi się że podział na rejonów powinien chyba bardziej uwzględniać ilość mieszkańców zamieszkujących dane dzielnice.*

**Uwaga odrzucona:** Dzięki wprowadzonemu podziałowi Ostrowy Górnicze w tym roku będą miały realizowane zadanie pn. „Rozbrykaniec cz.3 - Ścieżka dla zdrowia” za kwotę 1 mln złotych co we wcześniejszym podziale środków mogło być tylko możliwe w rejonie ogólnomiejskim. Również w XI edycji Budżetu Obywatelskiego wygrało zadanie z Ostrów Górniczych pn. „Ostrowiecki Rozbrykaniec. Miejsce spotkań, zabaw i integracji w Ostrowach”. Według podziału na 17 rejonów konsultacyjnych Ostrowy miałyby do dyspozycji kwotę ok. 230 tys. zł w każdej edycji. Proszę również pamiętać, iż w poprzednich 10 edycjach budżetów obywatelskich na terenie 17 rejonów zostało zrealizowanych wiele projektów. Poprzedni podział z uwagi na ograniczone środki nie pozwoliłby zgłaszać i realizować kompleksowych dużych projektów o które co roku wnioskuje mieszkańcy.

- 8. Kolejną sugestią może być to aby w danym rejonie wygrywały na przykład 3 projekty które zebrały najwięcej głosów. Oczywiście wiązało by się to w jakimś sensie z ograniczeniami w tych projektach na duże wartości kwotowe (zbliżone do kwoty maksymalnej).*

**Uwaga odrzucona:** Od dwóch lat wprowadzone w zasadach ograniczenie kwotowe umożliwi realizację co najmniej dwóch projektów. W każdym z pięciu rejonów jest do dyspozycji kwota 1,4 mln zł. Projekty można zgłaszać max. do wysokości 1 mln zł.

- 9. Na sam koniec oczywiście pozostaje kwestia kwoty pieniędzy jaka została przeznaczona na całość Budżetu Obywatelskiego. Sądzę, że można by spróbować zwiększyć tą kwotę, gdyż zgłaszane budżety stają się coraz bardziej ambitne (jak m.in. kładka nad rzeką).*

**Uwaga przyjęta:** Środki na Budżet Obywatelski są co roku systematycznie zwiększane. W tym roku do dyspozycji mieszkańców będzie o 500 tys. zł więcej niż w poprzedniej edycji.

10. *Aktualny zapis w projekcie Zarządzenia:*

Zespół Konsultacyjny ds. Budżetu Obywatelskiego dalej „Zespół” zostaje powołany w celu opiniowania zadań złożonych przez mieszkańców Sosnowca w ramach XIII edycji Budżetu Obywatelskiego. 2. Skład Zespołu Konsultacyjnego ds. Budżetu Obywatelskiego: 3. 2.1. Przewodniczący: Joanna Grabarczyk - Wydział Kultury i Promocji Miasta, 2.2. Wiceprzewodniczący: Piotr Pluta - Wydział Kultury i Promocji Miasta, 2.3. Izabela Piankowska - Wydział Planowania Przestrzennego, 2.4. Jolanta Masłoń - Wydział Gospodarki Nieruchomościami, 2.5. Kamil Jakubowski - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, 2.6. Mateusz Tutaj - Miejski Zakład Usług Komunalnych, 2.7. Wiktoria Cichon - Miejski Zakład Usług Komunalnych, 2.8. Anna Kozińska - Miejski Zakład Usług Komunalnych, 2.9. Anna Maksym - Miejski Zakład Usług Komunalnych, 2.10. Sandra Borowian - Sosnowieckie Inwestycje, 2.11. Adrian Majewski - Sosnowieckie Inwestycje, 2.12. Bartosz Wydymus- Sosnowieckie Inwestycje, 2.13. Patrycja Jeż - Wydział Gospodarki Komunalnej, 2.14. Grzegorz Terka - Wydział Gospodarki Komunalnej, 2.15. Przedstawiciel Rady Miasta Sosnowca, 2.16. Przedstawiciel Rady Miasta Sosnowca, 2.17. Przedstawiciel Rady Seniorów Miasta Sosnowca, 2.18. Przedstawiciel Młodzieżowej Rady Miasta, 2.19. Przedstawiciel Mieszkańców, 2.20. Przedstawiciel Mieszkańców.

16. *W sprawach nieprzewidzianych w niniejszych zasadach decyduje Zespół zwykłą większością głosów.*

*Proponowane zmiany w Zarządzeniu:*

*Proszę dopisać obowiązek publikacji szczegółowego uzasadnienia każdej decyzji Zespołu, zwłaszcza w sprawach „nieprzewidzianych”.*

*Uzasadnienie:*

*Skład zespołu jest zdominowany przez przedstawicieli urzędu i miejskich jednostek, a regulamin mówi też, że w sprawach nieprzewidzianych decyduje on zwykłą większością głosów. Taki otwarty zapis bez obowiązku publikacji szczegółowego uzasadnienia może budzić zastrzeżenia z punktu widzenia przejrzystości. Standardy powinny kłaść nacisk na jawność reguł i ograniczanie uznaniowości.*

**Uwaga przyjęta:** Opinie Zespołu Konsultacyjnego oraz opinie jednostek oceniających projekty są publikowane z początkiem września w postaci tabeli zawierających opinie i oceny dot. projektów. W skład Zespołu Konsultacyjnego wchodzi przedstawiciele wydziałów i jednostek odpowiedzialnych za ocenę i późniejszą realizację projektów. Mieszkańcy mają swoich przedstawicieli w postaci Radnych Rady Miejskiej, Młodzieżowych Radnych, Radnych Rady Seniorów oraz bezpośrednio dwóch mieszkańców. Również ocena projektów z uwagi na sprawy nieprzewidziane pojawi się w tabeli oceny projektu.

11. *Aktualny zapis w projekcie Zarządzenia:*

6. *W ramach procedury Budżetu Obywatelskiego nie mogą być realizowane zadania:*

6.1 *które po realizacji generują zbyt wysokie koszty utrzymania (koszty ubezpieczenia, utrzymania czystości, oświetlenia itp.) zgłoszonego zadania w stosunku do jego wartości,*

*Proponowane zmiany w Zarządzeniu:*

*Proszę doprecyzować, co oznaczają „zbyt wysokie koszty utrzymania”, przez wskazanie jawnej metodologii albo limitu.*

*Uzasadnienie:*

*Bez jasnej metodologii lub limitu obecne zapisy pozwalają na uznaniowość.*

**Uwaga odrzucona:** Trudno przewidzieć wszystkie pomysły i projekty składane przez mieszkańców, ciężko dlatego też wskazać metodologię i limity. Uznaniowość może dotyczyć projektów:

- które po realizacji generują zbyt wysokie koszty utrzymania (koszty ubezpieczenia, utrzymania czystości, oświetlenia itp.) zgłoszonego zadania w stosunku do jego wartości,
- które są podobne lub tego samego typu co obiekty już wykonane i funkcjonujące w pobliżu, z wyłączeniem inwestycji drogowych i około drogowych.

Właśnie z uwagi na uznaniowość projekty tego typu dodatkowo mogą trafić pod obrady odpowiedniej Komisji Rady Miejskiej w Sosnowcu. Dotychczas, ze względu na ten zapis nie odrzucono jednak ani jednego projektu. W większości przypadków dążymy w ramach Zespołu do pozytywnej oceny projektów.

## 12. Aktualny zapis w projekcie Zarządzenia:

*5.8. w przypadku. inwestycji, które mają być zrealizowane na terenach ogólnodostępnych należących do podmiotów realizujących cele statutowe lub ustawowe z zakresu gospodarki mieszkaniowej między innymi wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych, oprócz zgody wymienionej w pkt. 5.7 zawierać zgodę na współfinansowanie inwestycji (50%),*

*Proponowane zmiany w Zarządzeniu:*

*Proszę zrezygnować z obowiązkowego 50% współfinansowania przez wspólnoty/spółdzielnie albo przynajmniej uzasadnić, dlaczego taki próg jest potrzebny.*

*Uzasadnienie:*

*Obecny zapis może mocno faworyzować bogatsze wspólnoty i osiedla, a osłabiać wyrównawczy charakter BO. Np. w Gdańsku czy Warszawie dopuszcza się projekty na terenach nienależących do miasta, ale nacisk położony jest przede wszystkim na zgodę właściciela, ogólnodostępność oraz ryzyko własnościowe, a nie na tak wysoki obowiązkowy wkład własny. Obecne podejście może prowadzić do zmiany mechanizmu obywatelskiego w konkurs dla tych, których już stać na dokładanie połowy kosztów.*

**Uwaga odrzucona:** Zdecydowana większość Budżetów Obywatelskich nie dopuszcza realizacji zadań na terenach należących do Spółdzielni Mieszkaniowych. W naszym mieście dopuściliśmy realizację zadań na terenach należących do SM lub o mieszanej własności pod warunkiem dofinansowania w wysokości 50%. Dzięki Budżetowi Obywatelskiemu Spółdzielnie i Wspólnoty mogą otrzymać dofinansowanie do zadań, które nierzadko mogą być ich statutowymi zadaniami. Co roku zgłaszanych i realizowanych jest kilka projektów zlokalizowanych na terenach Spółdzielni i Wspólnot Mieszkaniowych.

## 13. Propozycja zmiany: O ile to możliwe uwzględnić wykonywanie nasadzeń na etapie oceny i realizacji projektów.

**Uwaga przyjęta:** Projekty podczas oceny, o ile będzie to możliwe, będą uzupełniane o wykonywanie nasadzeń.

KIEROWNIK REFERATU

*P. Pluta*  
mgr Piotr Pluta

NACZELNIK

Wydział Kultury i Promocji Miasta

*S. Skonieczna-Gawlik*  
dr Dobrawa Skonieczna-Gawlik

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca  
ds. Dialogu Społecznego,  
Rozwoju i Promocji Miasta

*Rafał Łysy*  
Rafał Łysy

*Grabarczyk*